

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

POSVET „TRIGLAV 240“

Mojstrana, 8.6. - 9.6.2018

**TRIGLAV Z VIDIKA ŠPORTNEGA
TURIZMA**

Dr. Herman BERČIČ

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

9 783766 823011

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za šport

**Herman Berčič
Boris Sila
Nataša Slak Valek
Damjan Pintar**

Šport v turizmu

ZGODOVINSKE SLEDI IN ZAČETKI RAZVOJA PLANINSKEGA IN GORNIŠKEGA TURIZMA

- Prvi opisi planinskih in gorniških poti - začetki razvoja planinskega in gorniškega turizma.
- Triglav s triglavskega pogorjem kot simbol slovenstva – pri opisu poti ima posebno mesto.
- Badjura (1913) in njegov mali priročnik „Na Triglav v kraljevstvo zlatorogovo“.
- Badjura in uvedba pojmov – turist, turistika, turistični priročniki, turistični promet.

Velikim Triglavom, konačno grebenom¹ Velikoga Triglava do Aljaževoga stupa² na vrhu. Tomu putu

R. Badiura: Aljažev stolp na vrhu Triglava.

Vir: Rudolf Badjura, Na Triglav, Ljubljana, 1922

ZAČETKI TURISTIČNIH DEJAVNOSTI IN ŠPORTNEGA TURIZMA

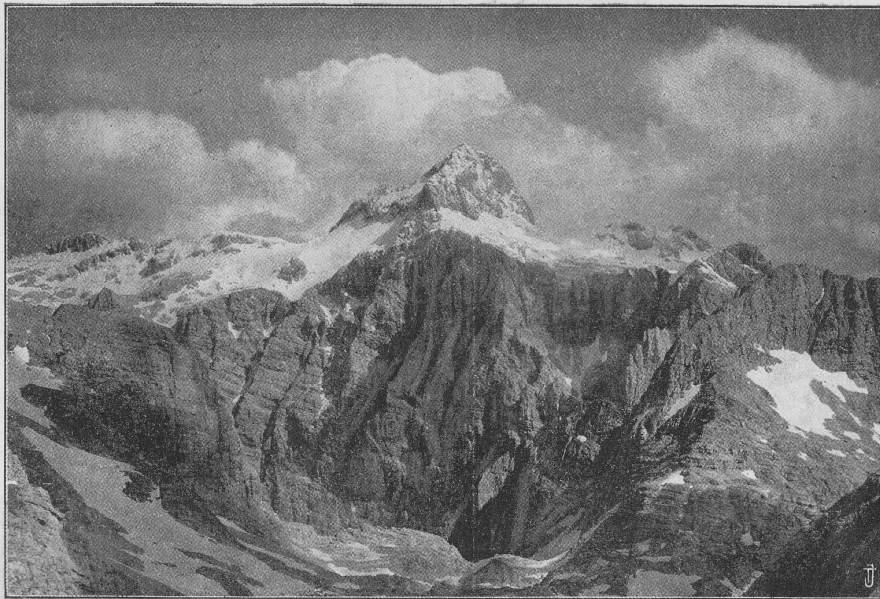
- Badjura in njegova družina (drenovci) – zavestno širjenje ideje o aktivnem bivanju v naravi poleti in pozimi.
- Časopisi prinašajo članke o vabljeni zimi. Spodbude za krajše in daljše zimske izlete in pohode.
- Fotografije zimske krajine osvajajo različne časopisne medije (Planinski vestnik in drugi), Batagelj, 2009.
- Gore naj bi bile dostopne tudi pozimi, ...”saj ravno pozimi priča njih bleščeče okrasje, da mora biti gori čarobnejše nego poleti” (Kunaver, 1921, po Batagelj, 2009).

 UNIVERZA V LJUBLJANI
 FAKULTETA ZA ŠPORT

ŠPORTNI TURIZEM – FENOMEN DANAŠNJEGA ČASA

- Športni turizem – povezovanje športa in turizma – sodobni trend pri nas in v svetu.
- Šport v turizmu – različne človekove dejavnosti – prevladuje aktivni oddih z veliko gibanja v različnih športno rekreativnih aktivnostih.
- Športni turizem – udejanjanje zdravega življenjskega sloga tudi s pohodi na planine in gore.
- Šport bogati turizem in turizem bogati šport – trend povečevanja števila sodobnih turistov – tudi planincev, gornikov in alpinistov.

J. Kunaver: Triglav (sa severa).

Vir: Rudolf Badjura, Na Triglav, Ljubljana, 1922

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

TURISTIČNE DEJAVNOSTI IN ŠPORTNI TURIZEM

MODELI IN OPREDELITVE ŠPORTNEGA TURIZMA DANES

- Športni turizem je dejavnost, ki posameznika stimulira, da se oddalji od svojega začasnega bivališča z motivom aktivne udeležbe v športu (Gibson, 1998).
- Športni turizem je dejavnost, ki vključuje vse načine udeležbe v športnih aktivnostih, ki so povezane s potovanjem (Standeven, De Knop, 1999).
- Športni turizem je na športu temelječe potovanje za določen čas (Highman, Hinch, 2001)

Vir: Triglav gora naših gora, 1980 (Več avtorjev). Na grebenu Triglava. Foto: Maks Škerl.

POHODNIŠKI IN GORNIŠKI TURIZEM NA TRIGLAVU TER V NJEGOVI OKOLICI

- Dolgoletna tradicija in nabrane izkušnje na planinskih pohodih ter gorniških in alpinističnih turah in vzponih.
- Velika razvejanost poti v triglavskem pogorju. Na Triglav vodijo številne in različne poti – opisi v planinskih vodnikih PZS – spodbuda za pohode in ture.
- Planinske koče – pomemben dejavnik pri načrtovanju in udejanjanju planinskih pohodov in gorniških tur.
- Varna izvedba ture – pogoj za zadovoljstvo ob zaključku pohoda ali ture.

Vir: Triglav gora naših gora. Več avtorjev, 1980. Triglav v poletju. Foto: Maks Škerl.

TRIGLAV Z GORSKIM OKOLJEM IN ZIMSKO-ŠPORTNI TURIZEM

- **Dolga tradicija zimskih vzponov na gore v Sloveniji – zapisi in dokumentacijsko gradivo. Čarobnost zime v Alpah – R. Badjura.**
- **Triglav z zasneženimi okoliškimi pobočji omogoča gornikom in turnim smučarjem doživljajsko bogate zimske ture.**
- **Triglavski smuk – vsakoletni izziv za turne smučarje. V preteklem obdobju odmevno zimsko-športno tekmovanje.**
- **Aktiven oddih v zimskem času in v zasneženem gorskem okolju Triglava – velika mikavnost in posebnost v primerjavi z ostalimi letnimi časi.**

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

Vir: Slovenske gore, 2014. Triglav v soncu. Foto: Matevž Lavrič

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

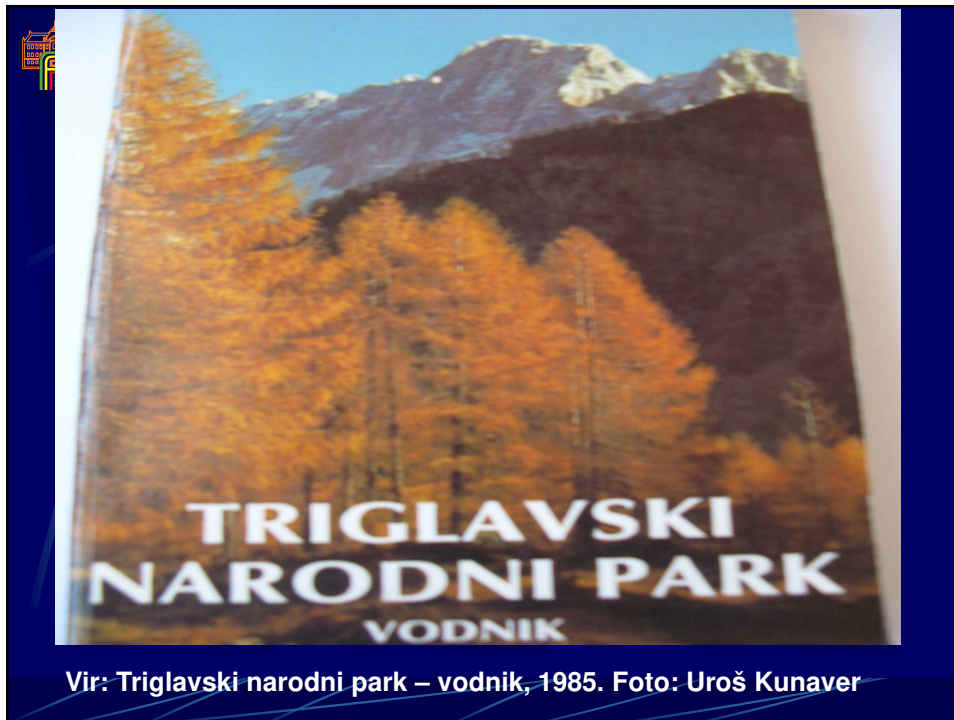
Vir: Triglav gora naših gora, 1980. Triglavski smuk – Ciril Praček, 1939.

TRAJNOSTNI ŠPORTNI TURIZEM V TRIGLAVSKEM POGORJU

- **Trajnostni športni turizem – optimalna uporaba naravnega okolja, vzdrževanje ekoloških procesov ter varovanje naravnih virov in biološke raznovrstnosti.**
- **Triglav z visokogorskim okoljem – omogočanje zadovoljevanja potreb in želja planincev, gornikov in alpinistov sedanjim in bodočim generacijam.**
- **Triglav in Triglavski narodni park – jamstvo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine tudi z vidika športnega turizma.**

Vir: Triglavski narodni park – vodnik, 1985. Foto: Uroš Kunaver

PSIHOLOŠKI VIDIKI PLANINSKIH POHODOV, GORNIŠKIH TUR IN ALPINISTIČNIH VZPONOV – ZAKAJ NA GORE ?

SNOVANJE MOTIVACIJSKE STRUKTURE TURISTOV

- ❖ **Motiv zdravja** – zdravje kot vrednota, zdravo gibanje v naravi v vseh letnih obdobjih.
- ❖ **Motiv zadovoljstva** – zdravo veselje in radost ob letnih in zimskih aktivnostih.
- ❖ **Motiv doživetja** – odmevna doživetja v srcu in duši v neokrnjeni naravi.
- ❖ **Motiv druženja** – dejavnosti v naravi v večjih ali manjših skupinah

PSIHOLOŠKI VIDIKI PLANINSKIH POHODOV, GORNIŠKIH TUR IN ALPINISTIČNIH VZPONOV – ZAKAJ NA GORE ?

SNOVANJE MOTIVACIJSKE STRUKTURE TURISTOV

- ❖ **Motiv užitka** – pristno uživanje ob izvajanju posameznih aktivnosti v naravnem okolju.
- ❖ **Motiv celovitega ravnovesja** – notranje in zunanje ravnovesje telesa, uma in duha z naravo.
- ❖ **Motiv ohranjanja psihofizičnih sposobnosti** – ohranjanje telesnih in umskih sposobnosti ter čilosti.

Aljažev stolp. Foto: Uroš Zagožen

HVALA LEPA ZA VAŠO POZORNOST

